

Velja po pošti: ==

celo leto naprej . K 28.—
pol leta 13.—
četrt 6.50
en mesec 2.20
Nemčija celoletno . 29.—
ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu: ==

celo leto naprej . K 22.40
pol leta 11.20
četrt 5.80
en mesec 1.90
pošiljanje na dom 20 v, na
pec. — Posamezne šte. 10 v.

SLOVENEK

Inserati: ==

Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 »
za trikrat 10 »
za več ko trikrat 9 »

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja: ==

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona šte. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 6. ==
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije. ==
Upraviškega telefona šte. 188. ==

Današnja številka obsega 4 strani.

Državni zbor.

Dunaj, 28. aprila.

Delavni načrt.

Med današnjo sejo so se zbrali načel-
ni klubov, da določijo delavni načrt za
prihodnje tedne. Sklenili so: Najprvo naj
reši rusinski nujni predlog, drugi
den bi se pričelo prvo branje o vladnih
črtih glede na deželne finance
morda Masarykov nujni predlog o za-
rešbi pravdi proti Srbom. Med
m bi pa delali proračunski, soci-
no-politični in aneksijski od-
k ter pripravili gradivo za poznejši čas.
lošna želja je, da parlament še v po-
adnem zasedanju reši državni proračun.
pa je le tedaj mogoče, ako poslanci
zdajo jezike. Lani je samo proračunski
sek skoraj tri mesece vrel proračun
zbornica tudi še dobrih šest tednov.
ka »temeljita« razprava navadno one-
goči pravočasno rešitev.

Finančni načrt.

Finančni minister dr. vitez Bilin-
i je danes v daljšem govoru razvil svoj
ančni načrt, ki pri raznih strankah
bujja resne pomisleke. Državni dohodki
stejo vsako leto za okroglih 100 mili-
onov kron, izdatki pa za 165 milijonov.
rej gospodari država že s primanjklja-
Trebja bode varčevati v vseh
strstvih, ker redni dohodki iz sedanjih
ov ne bodo več dosti rastle.

Države dolžnost pa je, da deželam
kaže večje svote v pokritje rednih pri-
njkljajev, ko iznašajo že okroglo 41 mi-
onov. Te pa mora država pokriti z no-
ni dohodki. A kje naj jih išče? Govori
seveda vedno, naj država ne nalaga
čjih bremen na ramena malega moža,
vnejših slojev. Toda povetje mi, kliče
minister, kateri direktni davek je mogoče
išati! Poslanec Nemec: Progresivna
hodarina. Minister Bilinski: Saj to že
amo! Nemec: Odpravite indirektno
vke! Minister: Že sedaj ne izhajamo
ez indirektnih davkov, kaj pa počnemo,
o jih odpravimo? Progresivno doho-
rino imamo že od l. 1898, pa še vedno
ni udomčila med ljudstvom. Treba je
toge hudo kaznovati, ker vlagajo na-
čne napovedi. Potem pa še poslanci
sredujejo, da se kazni znižujejo.

Priporočajo mnogi premoženi-
i davek. Ta pa je nemogoč poleg
nsumnih in dohodinskih davkov. Vsak
n dobim, pravi minister, najmanj deset
sem s predlogi, kako bi bilo mogoče zvi-
ti dohodke za 100 do 200 milijonov. Žal,
so vsi nasveti neizvršljivi. (Smeh.)

LISTEK.

Zločinec.

Slika. Spisal Ks. Andrejev.
(Konec.)

Tonček je začel izostajati iz šole. La-
n se je raje potepal po bližnjih logih, pe-
l krompir ali turščico in si tako težil
ad. Oče je dobil radi sinovega izostaja-
a sicer od šolske oblasti opomine, zme-
pa se ni mnogo zanje, kvečjemu ga je
aj pretepel in s tem odvrnil že itak omr-
lo njegovo srce še bolj od sebe.

Tonček je pač nekaj ljubil svojega
eta, kakor sploh ljubi vsak otrok svoje
arše. Od tistega večera pa, ko je oče
nmar zaigral, mesto da bi njemu kupil ob-
bljeno obleko, ga je začel mrziti. In ko
še izpoznal, da samo po očetovi nemar-
sti hodi raztrgan, in da se bode bržčas
oral izučiti rokodelstva, mesto da bi se
a izpolnil največja želja: nadaljevanje
— odvrnilo se je omrzelo srce popol-
ma od njega. Tako osamel, čutil se je
onček zelo nesrečnega. Nikogar ni imel,
bi mu razodel svoje srčne želje, ali mu
tožil svoje boli — in kako težko je živ-

Priporoča se tudi progresiven davek
od dedščin. V kratkem predložim tak
nart zakona. Toda ne mislite, da bode ta
davek mnogo donasal. Doslej donasa ta
davek komaj 18 milijonov, ker pri malih
dedščinah ne smemo iskati dohodkov za
državo. Po novem načrtu dobi država še
10 do 11 milijonov.

Torej nam ostanejo le še indirektni,
konsumni davki ali užitina, ako hočemo
dežele podpreti z večjimi prispevki. Prej-
šnja vlada je predlagala, naj se zviša
žganjarina. Doslej se to ni posrečilo,
to neprijetno dedščino sem moral prevzeti
od prednika. Sedaj predlaga vlada, da se
zvišata žganjarina in davek od piva.
Po lanskem načrtu bi dežele dobile
okrog 19.5 milijona kron, po sedanjem pa
še 12.563.000 kron samo od žganja in
piva. Poleg tega hoče vlada še preko
milijon kron razdeliti na Koroško, Mo-
ravsko, Šlezijo in Kranjsko. Zakon bi
veljal za deset let, in vsako leto se ute-
gnejo ti dohodki pomnožiti za dva milijona,
ki bi se zopet po ključu razdeljevala med
posamezne dežele. V bodoče bi se seveda
dežele morale odpovedati nakladi na
pivo. Dežele bi torej dobivale bodočih
deset let od države: Najprvo 12.500.000
kron iz direktnih davkov, dalje 32 mili-
onov iz davkov od piva, 20.700.000 iz žga-
njarine in še povrh 41 milijonov, skupaj
torej okroglo 106 milijonov. Država pa bi
pridobila do 23 milijonov. Ta dobiček dr-
žave pa je neznačen z ozirom na nove iz-
datke. Orožnikom se morajo zvišati plače.
Daje iznašajo letne obresti od novih dol-
gov za poddržavljenje železnic, vojaške
naimene itd. nad 3.300.000, novi zakon zo-
per živinsko kugo bode tudi zahteval
okroglo milijon kron. Na drugi strani pa
bi se znižali hišni davki za osem mili-
onov, povišali pa izdatki vsled dveletne vo-
jaške službe in soc. zavarovanja. Iz tega
sledi, da treba dobiti nove vires za držav-
ne dohodke.

Rusinski predlog.

Zbornica je nato nadaljevala razpravo
o nujnosti rusinskega predloga, naj se
odpravijo ministri-rojaki ali pa
imenuje še za Rusine poseben minister.
Izveniši dva govora, je bila razprava
jako plitva, deloma naravnost sramotna
za parlament. Tako bedastega govora ne
najdemo v zapisnikih vseh dolgih deset-
letij ustavnega življenja, kakor ga je da-
nes zagrešil prosti socialist Simon S t a r k.
Mož ni ravno strasten, še manj pa neva-
ren, toda skrajno zmuden. Takega ričeta
ne skuha vaški pastir. Pustili pa so ga
govoriti, ker nikjer ne more priti na vrsto
in so se mnogi imenito zabavali ob tej
kolobociji. Kapitalizem, klerikalizem, mo-
narhizem, šovinizem, radikalizem in razni
drugi »izmi« mu rojé po glavi, morda še
od zadnjih volitev pred dvema letoma.

Se odrašenemu vniči osamelost moč in
voljo, toliko bolj še neizkušenemu otroku.

Edina mati bi ga še lahko navezala k
sebi in ga tako obdržala na pravi poti, bila
pa je preslabotna in se menda tudi ni za-
vedala svoje velike dolžnosti. Tonček je
zašel iz prave poti. Začel se je potepati.

Kmalu se je pridružil zvezi par ena-
kih tičkov, in zgodilo se je, da je nekaj
več dni in noči izostal od doma. Ponoči je
stal na straži, ko so tovariši kradli po oko-
lici perutnino, zajce in kar je takih reči:
podnevi pa so kje v skrivni kotanji pekli
in cvrli nauzmami plen. Varnostna oblast
se je že dalj časa zanimala za te tatvine,
in posrečilo se ji je neki dan vjeti dva ti-
čka od zveze. Ta dva sta izdala ostale to-
variše in njih skrivališče, in tako so jih
varuhi pravice brez posebnih težav kmalu
polovili.

Hudé je bil pozvan k sodišču in tam
je našel svojega sina Tončka kot zločincea,
obtoženega tatvine in potepanja. Sesedel
se je mož na bližnji stol in iz prsi se mu
je izvil pretresujoči vzklík:

»Kaj sem dočakal! Moj sin tat — zlo-
činec!« Zakril si je obraz z rokama.

Ob tem vzklíku je dvanajstletnemu
sinu zavrela kri po žilah — ves gnev od
lastnega očeta je prikipel do vrhunca —

Znani vsenemški kričak pl. Stran-
s k y pa je lomil kopja in meče za nemške
naselbine v Galiciji. Po njegovem mne-
nju bi Galicija morala imeti tri ministre-
rojake, za Poljake, Rusine in Nemce. Ker
pa so gališki židje posebna narodnost, mo-
rali bi te židje dobiti svojega advokata v
kabinetu.

Češki poslanec Šilinger je imel
neprijetno nalogo, da opraviči in utemelji
sklep »Slovanske jednote«, ki je glasovala
proti nujnosti iz taktičnih in stvarnih raz-
logov. Govorili so še v imenu poljskega
kluba German, socialist Hudec, če-
ški radikalec dr. Hajn in predlagatelj dr.
Lewickij. Za nujnost pa so glasovali
samo Rusini in socialni demokratje.

Poslanec Roblek in tovariši so inter-
pelirali glede na zapostavljanje sloven-
ščine na Spodnjem Štajerskem.

Prihodnja seja v petek.

Peticije.

V imenu Družbe treznosti, Abstinenta,
poljske Eleuterije, zveze poljskih absti-
nentnih duhovnikov in avstr. Kreuzbunda
je vložil danes dr. Krek peticije na dr-
žavni zbor, ki se v njih zahtevajo naredbé
in zakoni proti pijančevanju.

Za delavce v kamniški smodničarci.

Dr. Krek je vložil interpelacijo na do-
mobranskega ministra, ki v nji opisuje
krivico in škodo delavcem vsled zadnje
naredbe, da se mora delo tri četrt ure prej
pričeti, nego po navadi, ne da bi se jim
zato zvišala plača in zahteva, naj se ta
krivična naredba takoj odpravi.

Zakon proti pijančevanju.

Poročevalec v gospodarskem odseku
za to predlogo je dr. Stojan. Nasprotniki,
zlasti češki radikali Nemci so zlasti proti
temu, da bi se koncesije smele odvzeti
krčmarjem, ki pijanim osebam dajejo pi-
jačo, in da bi se deželni zborom prepu-
stila oblast določati število gostilen. Upati
je, da se doseže sporazumljenje in potem
utegne biti načrt v odseku kmalu izgo-
tavljen.

Socialno zavarovanje.

Socialni demokratje so v odseku naj-
odločnejše nastopili proti temu, da bi bili
kmetje in obrtniki zavarovani skupno v
eni zavarovalnici. Dr. Licht, zastopnik in-
dustrialne zveze in najodločnejši nasprot-
nik kmečkih zahtev, je to priliko brž po-
rabil in je predlagal, naj se načrt dá v pre-
tres raznim zborom: kmetijskim dru-
žbam, obrtnim in trgovskim zbornicam itd.
Če se to zgodi, je za nekaj let načrt po-
kopan. Ta zbornica bi ga ne rešila. Pred-
en se dobijo vsa poročila, bi minula leta.
Dr. Licht, oziroma kapitalisti, ki govore
po njem, hočejo celo reč zavleči. Če je
socialnim demokratom res kaj na tem, da
se izvrši socialno zavarovanje, bi se mo-

rali zdaj z vsemi silami upreti Lichtu in
nakanam velikega obrta, ne pa zavlače-
vati tudi od svoje strani z nespametnim,
strankarskim zabavljanjem. Delavci, ki
so jih volili, imajo besedo!

Krvava zora v Stambulu.

Abd ul Hamid prognan v Solun.

Abd ul Hamid se je odpeljal na po-
velje mladoturške vlade 28. t. m. ob 1. uri
zjutraj v Solun. Posebni vlak so skrivaj
naročili zanj opolnoči. Na kolodvorskem
peronu je čakalo Abd ul Hamida le malo
oseb. Že pred polnočjo je došlo nekaj po-
bočnikov, nato so pa zaprli peron vojaki.
Ob pol 2. se pripelje več dvorskih kočij.
Iz prve izstopi Abd ul Hamid v obnošeni
civilni obleki in s črnim površnikom. Ker
ni imel običajnega barvila, je bila njegova
sicer rdečkastorjava brada siva. Obraz je
bil bolj prepaden kakor navadno. Vojaki
bivšega sultana niso pozdravili. Vlada
je grobna tišina. Častnike je sultan po-
zdravil tako, da je položil roko na čelo,
nakar so mu šele salutirali. Počasi je
vstopil nato Abd ul Hamid v salonski voz,
sledila sta mu dva princa: 17-letni Abdula
Kadr in drugi desetletni deček. Galantno
je pomagal nato sultan v voz 11 svojim
ženam. Dame, ki mu slede v solunsko pro-
gnanstvo, so večinoma zelo mlade, ne no-
sijo običajnega pokrivala, marveč prozor-
ne pajčolane. Dva evnuha in šest slug
sledi. Sultan se še enkrat pokaže in za-
hleva za svojega sina kozarec vode, zase
pa cigarete. Vlak nato odpelje Abd ul Ha-
mida v Solun. Vlak se pelje naravnost v
Solun. Na postajah ne sme ostati. Z vodo
se preskrbi izven postaj. O Abd ul Hami-
dovi usodi je izjavil neki mladoturški vo-
ditelj: »Strogo bo zastražen in ostane jet-
nik, dokler bo živ. Sredstev za življenje
mu ne bo manjkalo, a denarja za nove
spletke ne bo imel. Njegovo življenje ne
bo v nevarnosti. Izključeno pa ni, da si
stari sultan iz obupa vzame življenje.« Iz
Carigrada se pa še poroča, da nameravajo
postaviti Abd ul Hamida v Solunu pred
posebno sodišče in mu imenujejo častnika
zgovornika. Po mladoturških poročilih
pa sultana ne postavijo pred posebno so-
dišče, pač pa mora stari sultan odločiti,
da ne bo sprejemal politikov, v ostalem
bo pa svoboden. Soluna ne sme zapustiti.
V Solun Abd ul Hamid ni šel rad. Ko so
mu naznanili, da je odstavljen, je izjavil,
da se je držal ustave in da izroči povzro-
čitelje sedanje tragedije Alahovi pravici.
Skliceval se je na to, da ni padel noben
strel iz Jildiza. »Premagal sem Grčijo in
rešil državo v težavnih razmerah. Nato
je želel, da mu odkazejo za bivanje žir-
gansko palačo, kjer je »s ptičjim mlekom«
skrbel za svojega brata. Želje mu mlado-
turki niso izpolnili. Moral je v Solun.

Ali je to bilo življenje?

— — — — — e tutta la Caina

Potrai cercare, e non troverai ombra
Degna più d' esser fitta in gelatina!
Inferno XXXII.

Omenjeni verzi iz Danteja se nehoti
zbude človeku v spominu, ako razmišlja
življenje odstavljenega sultana Abd ul
Hamida . . . »Cel pekel lahko preiščeš,
pa ne boš našel duše, ki bi ga bila bolj za-
služila! . . .« Edino pravo ime za Abd ul
Hamida je tisto, ki mu ga je dal veliki
Gladstone svojčas v angleški zbornici:
Kronani morilec. In vendar, koliko
talentov je počivalo v tem azijskem de-
spotu, koliko velikega bi bil lahko storil,
ako ne bi bila njegova kri zastrupljena
od dedne pohote in grozovitosti!

»Ker je krivično ljudi moril,« pravi
fetva poglavarja turške verouprave, »ga
morajo modri naroda odstaviti«. Res: pa
kako je Abd ul Hamid moril? S smehom
na ustih, z dostojanstvenimi gestami in
hladno mirnostjo.

Diplomat in morilec.

Kajti Abd ul Hamid je bil — naznotraj
Azijec — nazunaj Evropejec. Avdijence
pri njem, pravijo, da so bile največji užit-
ek. Konverzacija z njim je bila duhovita.

Mladoturki — učenci Jakobincev.

Carigrasko mladoturško vojno sodišče, ki ima nalogo, da sodi v treh dneh 3000 oseb, jako pridno pometa, kakor se spodobi jacobinskim učencem proslulega konventa ob francoski revoluciji. V 24 urah je namreč dalo mladoturško sodišče usmrtiti 200 častnikov, 20 podčastnikov, 50 vojakov, 70 hodž in 40 vohunov. Solunski vojniki zelo energično zasledujejo hodže in Kurde v Carigradu. Zasačene Kurde so ustrelili. V Solun so odvedli 800 carigraskih upornikov, ki bodo morali izvrševati javna dela. Med izgnanci je Abd ul Hamidov prvi tajnik in njegov osebni prijatelj Nadir Aga. V Solun so odvedli tudi jildiško osobje in 800 policistov.

Sveta vojska proti mladoturkom v Mali Aziji. — Protisultan?

Princ Burhan Edin, sin Abd ul Hamida, zbira vojske v Mali Aziji. Veliko carigraskih beguncev se zbira v Ismidu in se umikajo v notranjo Malo Azijo. Zasedli so že važno pot skozi Ismid in Anatolske železnice. Po malazijskih mestih propovedujejo hodže sveto vojsko proti mladoturkom. Povsod je razvita ženska prerokova zastava. Potrjuje se, da so pri IV. armadnem zboru vjeli mladoturške častnike, kakor tudi pri V., VI. in VII. armadnem zboru. Trdi se, da proglase Abd ul Hamidovi pristaši za sultana bogatega Burhan Edina, ki bo v Mekki proglašen za kalifa.

Klanje kristjanov. — 25.000 oseb poklanih.

V Adani in okolici neprestano more kristjane. V neki cerkvi, ki so jo zažgali, je zgorelo 100 protestantovskih misijonarjev. V adanski okolici so požgali pet vasi. Pomorili so tekom zadnjih treh tednov v adanski okolici 25.000 oseb. Tudi v Kasabu so se pripetili veliki izgredi. V Satakil je odplula francoska križarica. Pobegnili so v Beirut 500 Armencev.

Novi sultan.

Novi sultan se je predstavil turškemu državnemu zboru smehljaje, oblečen v obnošene hlače. Novi sultan je debel gospod. Brez vsakih ceremonij je rekel poslancem: »Gospodje, zagotovim vas, da hočem živeti le po ustavi in postavah. Ne storim ničesar brez parlamenta«. Nato so se mu poklonili poslanci in senatorji. Šejkul-izlam je nato izročil sultanu fetvo in molil daljšo molitev. Nato se je sultan razgovarjal s poslanci in s senatorji. Slovesen čin je naznanilo 101 streliv iz topov.

Iz province

dohaja v Carigrad na stotine brzojav, ki izjavljajo, da ne marajo za Abd ul Hamida. V Kairu je naznanilo 101 streliv, da je nastopil vlado novi sultan.

Tiskovna, društvena in postava proti postopacem.

Vojaška diktatura ostane, dokler se ne sklene tiskovna postava, nadalje shodna in društvena postava in postava, ki bo omogočila aretacijo sumljivih oseb.

Nova turška vlada.

Kabinet je demisioniral. Kandidata za veliki veziriat sta Mahmud Šefket-paša in Gazi Mukhtar-paša, torej generala. Nova vlada bo torej imela vseskozi značaj vojaške diktature.

Razdrto v ognju.

Iz Razdrtega poročajo: Tu je nastal sinoči 27. aprila t. l. okoli polnoči velikanski ogenj, ki je v teku štirih ur vpepelil štirinajst gospodarskih poslopij. Škoda se ceni nad 65.000 kron (prva približna cenitev). Pogorelo je tudi nekaj živali in vse gasilno orodje, ne da bi kdo mogel

Panizlamstvo.

Da potolaži in pridobi zase Arabce, zlasti emirja iz Mekke, je Abd ul Hamid zamislil panizlamsko gibanje. Naraščanje izlama v srednji Afriki, Sudanu, sprednji Indiji in Birmi, nizozemski Indiji in na Kitajskem je porabil politično in kulturno za

rešiti. Trkamo na usmiljena srea za prostovoljne darove, ki naj se blagovoljijo posiljati na kuratni urad v Razdrtem ali na županstvo podobčine Razdrto. Vsi doneski, ki se bodo razdelili med uboge siromake, se bodo razglasili v časnikih »Slovenec« in »Domoljub«.

Iz ognja rešena ženica.

Pri tem požaru se je v zadnjem hipu rešila eno človeško življenje. Tamošnji duhovnik se je med splošno paniko domislil uboge 86 let stare ženice, ki je bila v svoji sobici zaprta in krog in krog obdana od plamena. In kar je bilo najžalostnejše, je bilo to, da je bila od zunaj zaprta in se torej sama nikakor in na noben način ni mogla rešiti, razun skozi okno nad njo, ki pa je bilo tako trdno omreženo, da bi se tudi krepak, mlad človek nikakor ne mogel rešiti. Te ženice se je tedaj spomnil gospod kurat, ko nihče ni mislil nanjo; skočil je hipno k onemu omreženemu oknu, s škorno razbil šipo in zaklical notri, če je ženica še živa. Še je bila živa in se odzvala. Gospod kurat začne vpiti, kje je kak železen kol ali kaka močna pontona, da bi se z njo izruvala omrežje in bi se potem moglo priti do uboge ženice, ki je notri čepela v kotu, da bi se ne zadušila. Dobil je neki močen lesen drog in s tem sta tekla omenjeni gospod in žandarm (Wachtmeister) g. Vesel, kateremu vsa čast in hvala za njegovo zares veliko požrtvovalnost in zavednost, tja k ognju, nastavila drog v omrežje in z vsem naporom srečno izruvala omrežje. S tem je bilo najhuje končano. Zdaj skoči gospod Vesel skozi okno, zagradi ženico, ki ni še nič vedela, kaj se z njo godi, jo dvigne k oknu, gospod kurat jo objame in odnese. In bila je — rešena. Obema omenjenima gospodoma pa vsa čast in hvala za njun zares pogumen srčen nastop.

Po prizadevanju gospoda kurata sta se rešili tudi dve lepi 500 do 600 K vredni kravi izven gorečega hleva, ko se je že mislilo, da sta zgoreli.

Jezikovna sprava v Istri.

Listi poročajo, da si vlada prizadeva, da bi dosegla tudi v Istri sporazum glede jezikovnega vprašanja. Ministrski predsednik baron Bienenroth namerava v to svrhu deželnega glavarja dr. Rizzija in državnega poslanca dr. Laginja povabiti k sebi na konferenco.

Ne le Italijani, marveč tudi Hrvatje in Slovenci so glasom časniških vesti pripravljeni, da bi se takoj pogajali o rešitvi jezikovnega vprašanja, toda ni mnogo upanja, da bi se sporazum na tem polju tako z lahka dosegel, kakor na gospodarskem polju. Italijani hočejo namreč za podlago pravicam italijanščini vzeti številno svojih mandatov v deželnem zboru, dočim so Hrvatje in Slovenci v deželnem zboru v manjšini, dasi so tri četrtinke istrskega prebivalstva hrvaške oziroma slovenske. Na takem temelju je pogajanje za nas nesprejemljivo.

Na vsaki način bo dr. Laginja moral dobro gledati, da se ne pokaže preveč popustljivega, kakor svoj čas pri volivni reformi, in da ne ustvari nevarnega prejuda tudi za druge dvojezične dežele. Caveant consules!

Voisin-Farmanov aeroplan razbit.

Legagneux, o katerega uspešnih poizkusih v Voisin-Farmanovim »zmajem« smo včeraj poročali, je dne 27. popoldne

zopet vzletel ter napravil v štirih minutah in 12 sekundah dva kroga, skupaj 4800 metrov in prišel v redu nazaj v šotor. Dne 28. t. m. na vse zgodaj je nadaljeval poizkuse, dasi je pihala ostra sapa. Po običajnem zagonu na tleh, 250 metrov daleč, se je stroj dvignil v zrak, proti vetru. Stroj je laviral na ta način, da je vzletel časih do 15 metrov visoko, potem pa se zopet skoro dotaknil zemlje. Blizu »državnega mosta« je popisal prvi polukrog, potem pri Donavi še enega. Na to se je vrnil proti šotoru. Vihar mu je bil za hrbtom in ga je gnal s hitrostjo 100 kilometrov v uri naprej. Nenađen sunek viharja ga je primoral, da se je spustil na tla, kjer so bila za to najmanj ugodna. Prednji del stroja je s kolesi zadel ob rob 5 metrov globoke jame gramoznice, rsk, in vse ogrodje je bilo zlomljeno. Legagneux samemu se ni zgodilo nič. Tudi motor in gornji deli, zlasti gornje krmilo, so ostali celi. Za poprave bodo rabili osem dni. Veščaki pravijo, da Legagneux ne zadeva na nezgodi nobena krivda.

PREPREČEN NAPAD NA FRANCO-SKEGA PREDSEDNIKA FALLIERESA.

V Monacu so zaprli anarhista Verdierja, ki je nameraval usmrtiti francoskega predsednika.

ČRNOGORSKI PRESTOLONASLEDNIK V PETERBURGU.

V Peterburg je došel črnogorski prestolonaslednik Danilo. Car dela na to, da se poroči črnogorska princesinja Ksenija z ruskim generalom princem Napoleonom Louisom Bonapartejem. Ksenija, Nikita in Bonaparte se snidejo v Nici.

PROCES PROTI SRBOM V ZAGREBU.

Zagreb, 27. aprila. Priče izpovedujejo za obtožence jako obtežljivo. Gostilničarka Išek pravi, da je obtoženec Malobabić nekoč neko hrvaško dete bil, rekoč: Udri šokca (Hrvata), Boga mu, gdje ga uhvatiš! — Priče Kramarič, Matijević in Abramović, oba kmeta, trdita, da je srbski učitelj Petrović v Topusku prvi zanetil prepri med katoličani in pravoslavnicami, česar preje ni bilo. Petrović je v šoli narisal na tablo sliko sv. Antona z grdimi pritlikinami, da se tako roga katoličanom. Obtoženec Malobabić je priči sam rekel, da v Hrvatski »nema kralja«, temveč ga bodo šele postavili, in sicer kralja Petra. Na tajnih sestankih so bili navzoči tudi kmetje iz Bosne. Pribičević je dejal, da bodo Srbi svoje pravo izvajali z mečem in puško v roki. Matijević je izpovedal, da je Petrović začel tudi propagando za Bosno. Priči so dejali obtoženci iz Topuska, da se Avstrija mora razkosati. Srbi da so na Hrvate celo streljali. Pred prihodom Petrovića ni bilo nobenega sovražstva. O Srbstvu da ni bilo med ljudstvom govora, zvali so se vsi le pravoslavni. — Obtoženci so bili tako razburjeni, da so predsedniku pretili s pestmi. Bili so disciplinirani.

Dnevne novice.

+ Dr. W. Šmid, ki je dozdej večinoma vedril pod nemškim kozolcem, išče sedaj dežnika tudi pri slovenskih liberalcih. Za njegov značaj je to primerno. Da so pa naši liberalci tako strašno prismojni, da se potegujejo zanj, je vendar preveč. Naj jim služi to-le v premislek: Eks-benediktinec Šmid, ki si je s samostanskim denarjem preskrbel študije v Gradcu in v zahvalo za vse, kar mu je samostan žrtvoval, ohranil zvonce ime Walter, je zapisal nedavno v važnem aktu

besede, da je Ljubljana najvažnejša in najbolj ogrožena nemška točka na jugu naše monarhije. Kje, prajate liberalci, ki se potegujete zanj, njega samega in povejte mu pri priliki, da tak človek nima pravice na slovenskih tleh. Mi smo želeli, naj se mirno izgubi s slovenske zemlje in kdor je zasledoval naše časopise, ve, da smo s izogibali pisati o njem.

+ Sprevod slovanskih narodnih noš v Pragi. »Svaz českoslovanskeho študentstva« v Pragi priredi v sredi meseca maja veliko slavnost, katere glavna točka bude sprevod vseh v Pragi zastopanih slovanskih narodov v narodnih nošah. Priredi vsaka narodnost v nalašč pripravljene paviljone zabavo, ki bi kazala značaj domačih šeg in navad različne narodnosti. Tudi jugoslovanska akademski društva so povabljeni, da se udeležijo spreveda v svojih narodnih nošah. Slovenski akademiki, v zvezi z drugim Jugoslovani, so se odzvali pozivu. Obrnimo se opetovano na razne strani gled narodnih krojev. Ako dobimo Slovene dovoljno število pristnih narodnih krojev iz svoje domovine, upamo, da bomo čisto zastopali Slovence med drugimi slovanskimi narodi ter tako pokazali Pražanom in drugim mnogoštevilnim gostom pestrost in krasoto naših narodnih noš.

+ Pri občinskih volitvah v Dragi na Kočevskem 28. t. m. so zmagali Slovenci v prvem razredu; volitve v drugem in tretjem razredu se Slovenci niso udeležili. Tu so zmagali »hajlovci«, ki so prignali na volišče vse, kar jih je hotelo ubogati.

+ Imenovanje. Gospod Hinko Rebolj, pristav in računovodja c. kr. drž. železnice v Kranju je imenovan postaje načelnikom za c. kr. postajni urad v Ajdovščini.

+ Predavanje. V Retečah pri Škofljah je v nedeljo 25. t. m. predaval gospod župnik F. Pinžgar o živinoreji, vinorejski zadrugi in nakupovanju plemskih bikov in krav v Pingavu.

+ Lovci pozor! Dne 5. maja 1909 s vrši ob pol 1. uri dopoldne v Velikih Laščah javna dražba lova občine Rob. Lovišče spada med najboljše naše love na Kranjskem, je zelo obširno in bogato divjačine, kakor srn, zajcev, lisic, viden dr. — Natančnejša pojasnila daje županstvo občine Rob.

— Umrl je v St. Petru na Krasu dne 28. aprila restavrator na tukajšnjem kraljevem dvoru g. Josip Andree. — Vdovi in sorodnikom naše globoko sožalje. Po narodnosti je bil Nemec, a do Slovence vselej pravičen in radodaren. — Gled naslednika si želimo dobrega Slovenca, naj se ozira tudi na mišljenje tukajšnjega prebivalstva — živahen promet v tukajšnji restavraciji bo pa plačilo za trud in delo.

— Novo postajališče na državni železnici. Dne 1. maja t. l. se odprli na postajama Gorica dr. žel. in Volčjadrag na progi Jesenice-Gorica dr. žel.-Trs. c. kr. dr. žel. v km 153-1 postajališče Šempeter pri Gorici za osebni in prtljažni promet.

— Poročil se je v sredo 28. aprila t. l. v Jelšanah v Istri g. Djuro Vranjac, c. kr. finančni nadglednik z gđ. Ivanko Peterlin. — Gosp. ženin je brat č. gg. Janeza in Franca Vranjaca, nevesta pa sestra č. g. jelšanskega kaplana, duhovna tržaška škofije. — Bilo srečno in blagoslovljeno.

— Velik požar v skladiščih železniškega polka. Listi poročajo iz Korneuburga: Ob 2. in pol uri zjutraj je nastal v velikih skladiščih železniškega in brzojavnega polka velik požar, ki je uničil skladišča in 33 popolnih poljskih brzojavnic.

In ta človek je ljubil umetnost. V muzejih v Stambulu je dal zbrati bizantinske izkopine ter postaviti kipe, ki jih izlani prepoveduje. Poklical je v svojo državo tuje učenjake in jih s. lno rad sprejemal.

Moderen.

Reorganiziral je armado. Poklical je v Tučijo najboljše nemške generale, barona von der Goltz-pašo, Kamphoven-pašo, Grumbkova, Kählerja, Rüstowa vse učence velikega Moltka. Solstvo je reformiral Düring, davkarstvo Bertman pošto Kroll. Pressl, Kapp, Hagenbeck, Zander so preosnovali železništvo. Bagdaška in meška železnica — dve veliki kanski kulturni deli — pohajati iz tega časa. Osnovale so se klinike, skušalo se je povzdigniti trgovino. S tem, da se je sultan tesno zvezal z Viljemom II., je hotel svoje carstvo rešiti propada, se iznebiti Rusije in Anglije ter si zaslužiti slavo prvega osnovevalca Turčije. Pa prišlo je drugače ...

Maščevavci Midhat-paše.

Kaj je vedel Abd ul Hamid o mladoturkih? Samo to, da mu strežejo po življenju. Njihovega gibanja ni umel in ni hotel ne nvaževal. Vedel je le, da Ahmed Riza-bej, njegov zakleti nasprotnik, izide v Parizu »maščevavci«, reformno gibanje. Leta 1902. pa se je vršil v Parizu mladoturški kongres in protestiral proti režimu

to, da je povečal svoj vpliv kot kalif, naslednik prerokov. Ideja zvezati Mekko in Medino z evropsko Turčijo in tako združiti spoznavavce izlama z moderno prometno žilo, je njegova; izvedli so jo nemški inženirji. Romarje, ki so skozi Carigrad potovali v sveto mesto, k grobišču Mohamedovemu, je sijajno sprejemal in izdajal milijone, da jih je bogato obdaril.

Mladoturki.

Mladoturki so bili najhujši strah, ki je Abd ul Hamida vse dni njegovega tridesetletnega vladanja preganjal. Reformnik Hussein Avni-paša je 4. junija 1876. prerazal žile sultanu Abd ul Azisu in mladoturk Midhat-paša je po par tednih odstavil njegovega blaznega naslednika Murada V., ki je 1905. umrl v Ciraganu; pravijo, da zastrupljen od brata Abd ul Hamida, ki mu je bil 31. junija 1876. nasledoval. Novi sultan je začel vladati z reformniki, ki so ga spravili na prestol, z Mihad-pašo, Fuadom in Mehmet Kiprislom, ki so bili ministri že pod Abd ul Azisem. 19. marca 1877. je sklical Abd ul Hamid parlament, Midhat-paša pa imenoval za velikega vezirja. Toda dvorna, jildiška stranka, je Abd ul Hamida, ki je bil despot že po krvi, kmalu čisto zase pridobila. Parlament so razgnali, Midhat-paša pa pregnali v Arabijo. Ondi so ga kmalu umorili, Abd ul Hamid pa je ukazal, da mu pošljejo njegovo glavo. Došla je v zaboju,

na katerem je bilo zapisano: Umetnostni predmeti. in sultan se je naslajal ob pogledu na krvavo glavo prijatelja, katerega se je imel zahvaliti za tron ...

V Jildicu ...

Iz Jildiza je napravil Abd ul Hamid bajni grad, obdan s trdnjavskimi obkopi, in vanj posadil posadko 10.000 mož ... Milijone in milijone narodnega premoženja je črni tiran porabil, da je iz Jildiza napravil pozemski raj. In tu se je naselila njegova strahovlada, ki so ji stali na čelu Damascenec Izzet-paša, Hassan Rahmi, Raghib, Fehim, Memduh, Mehmet Čerkes. Organizirali so špionstvo, kakoršnega ne pozna izlepa zgodovina. Tu se je trtilo ljudsko premoženje in so se kovali morilski načrti. In sultan je živel prečudno, prežalostno življenje. Njegovi prilizovalci so mu dejali, da ga obdajajo zarote in same zarote. Zato je ponoči bedel in delal, spal pa podnevu. In zato ponoči v Jildizu ni sinelo biti teme, vsa pajača je bila do zadnjega kotička razsvetljena. Nemirno je begal semtertja, dal zidati nebreg podzemeljskih hodnikov in v oklepi zavaroval svoje sobe. Služabniki so mu morali brati naprej, večkrat je dal zbuditi vojaško godbo, da mu je do ranega jutra pred okni igrala ... Jodi so morali pokušati zdravilni in sluge, sam je nadziral, kako se mu kuha kava in le najzanesljivejši shiga mu je smel viti cigarete ...

ekvipaž in veliko število aparatov za brezžični brzojav. Skupno škodo cenijo na en milijon kron. Gašenje je bilo zelo težavno, ker so bila skladišča polna lahko gorljivega materiala. Sodi se, da je bilo zažgano. Uvedena je stroga preiskava.

— **Umri je v Postojni trgovec, slikar in pleskar g. Ivan Inocente.**

— **O gostovanju gospe Sofije Borštnikove** in njene družbe v Varaždinu od 12. do 27. t. m. pišejo hrvaški listi zelo pohvalno. Ne le umetniški, marveč tudi gmotni uspeh je bil popoln. Zdaj se je podala družba v Novo Gradiško, od koder pojde v Požogo.

— **Velik gozdni požar.** V Renkih ob južni železnici gori že tretji dan gozd v občini St. Lambert. Vsa stran do Moščenika po pogorela. Gošenje je silno naporno zaradi strmega in skalovitega brega.

— **Vrtnarji stavkajo** v Florisdorfu pri Dunaju.

— **Učiteljske vesti.** Na novoustanovljeni ljudski šoli v Veliki Ligojni je imenovan za provizoričnega učitelja in voditelja g. Ernst Šusteršič, dosedanja provizorična učiteljica v Horjulju gđna. Julijana Kobal je imenovana za provizorično učiteljico na novoustanovljeni ljudski šoli na Drenovem Griču, na novoustanovljeni ljudski šoli v Blatni Brezovici je pa imenovana za provizorično učiteljico absolvirana učiteljska kandidatinja gđna. Marija Smolnik. — Za učitelja na pripravljavnici državne gimnazije v Kočevju je imenovan Alojzij Petsche, doslej službojoč v Trstu.

— **Prememba posesti.** Hišo umrlega g. Jakoba Petroviča v Trebnjem je kupil g. Gregor Koželj, trgovec v Žužemberku.

— **Ponesrečeni Slovenec v Clevelandu.** V Clevelandu v Ameriki je voz električne železnice butnil z veliko silo v voz slovenskega mlekarja g. Zagarja. Uslužbenec Opeka je bil vržen z voza ter je dobil pri padcu velike poškodbe posebno na glavi.

— **Dobavni razpis.** C. in kr. vojno ministrstvo je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da si namerava dobavo perila in šlap za bolnice za leto 1909 po javni konkurenci zagotoviti. Pisemne ponudbe je najkasneje do 2. junija t. l. 10. ure dopolodne vložiti, in sicer za dobavo v monturno skladišče št. 1 pri c. in kr. intendanci 2. voja na Dunaju in za dobavo v monturno skladišče št. 2 pri c. in kr. intendanci 4. voja v Budimpešti. Dobavni razpis je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Nekaj za pljance.** Iz Mc Keesport, Pa., v Ameriki poročajo: Tukajšnji policijski sodnik H. S. Arthur je sklenil, da bo obsodil vsakega pijanca v to, da bo moral pred njim podpisati izjavo, vsled katere zamore v nadalje njegova žena dobiti mesto njega njegovo plačo in sicer za dobo jednega leta. Ako bi pijanec v to ne hotel privoliti, potem mora iti za šest mesecev v prisilno delavnico; ako pa pijanec ni oženjen, potem ima do njegove plače pravico njegov najbližnji sorodnik, ki mora skrbeti, da se obsojenec pošteno in dostojno preživlja.

— **Zasuli otroci.** Pri Hernalsu je zasul v neki jami za pesek zemeljski plaz tri otro-

ke, ki so se igrali v jami. Dva otroka sta mrtva, enega so rešili živega.

— **Mlad samomorilec.** S tretjega nadstropja je skočil na Dunaju 11letni Frančišek Bauer, izprevodnikov sin, ker so ga starši pokarali.

Štajerske novice.

— **Veliki jurist dr. Koderman** ne pozna društvenega zakona. To mu je lepo dokazala mariborska »Straža«. Priporočamo gospodu dr. Kodermanu, da pristopi k celjskemu »Orlu«, kjer imajo dr. Schweitzerjev »društveni« zakon gotovo na razpolago, da se bo v tem poučil, kajti sicer se lahko zgodi, da kdaj ob priliki, ko bo zopet pokazal tako grozovito neznanje društvenega zakona, pride njegovo, sicer dobro rejeno telo v konflikt z odločnimi kmečkimi rokami, ki ga bodo postavile pod kap.

— **Neresnična je vest**, da bi župnik Merkuš volil pri volitvah v okrajni zastop s pristaši »Štajerca«. To je izmišljotina »slogašev« v Ptuj. Župnik Merkuš je od dalj pooblastilo slovenskemu profesorju Zeleniku. Izvoljeni Merkuš je kmet iz Pristave v Ptujem volivnem okraju. Župnik Merkuš niti ne prebiva v ptujem volivnem okraju ter spada pod rogaški okraj zastop. »Slogaški« politiki v Ptuj so to dobro vedeli, kljub temu so poslali v svet napad.

— **Velik požar v Gotovljah.** V Gotovljah je pogorelo posestnikoma Goršku in Kudru, oškodovanih je pa tudi nekaj sosedov. Pogorelo je vsega skupaj sedem poslopij.

— **Predrzna tatvina.** Doslej neznani tatovi so ukradli posestniku Videmšku v Trnovljah kravo iz hleva.

— **Obsojeni ponarejalec denarja.** Ponarejalec avstrijskih 20 kronskih bankovcev, K r k o v i č, katerega je ameriška vlada izročila Avstriji, je bil včeraj pred celjskimi porotniki obsojen na devet let težke poostrene ječe.

Ljubljanske novice.

— **lj Pametna beseda.** Tržaška »Edinost« poroča o obravnavi radi snemanja nemških napisnih desk in pravi o položaju in nemških pričah: Dasi bi bili morali že davno lakote poginiti, ako bi ne znali slovenski, vendar pred sodnijo nočejo govoriti slovenski. Seveda vlada radi tega v Ljubljani veliko razburjenje proti tem Nemcem. Vlada se boji, da ne bi došlo do ponovnih demonstracij, pa je zato poklicala iz vse dežele orožnikov v Ljubljano, da bi čuvali nemških ajlovce. No, mi menimo, da bi ne mogli storiti ljubljanski Slovenci Nemcem in vladi nobene večje ljubavi, nego če bi v sedanjih časih začeli demonstrirati. Dosti naj bi bilo žrtve! Z demonstracijami ne pridemo do cilja. Z delom, dobrim in vztrajnim delom zamo-remo izpodrinuti tujce z vseh pozicij v naši domovini, a z demonstracijami nikdar. Manje bobnečih fraz, manje šumnih prireditev pa več vztrajnega dela: to naj bi bilo geslo vseh Slovencev!

— **lj Ljubljanska krščansko-socialna politična organizacija** priredi v nedeljo, dne 2. majnika, ob poldnevi dopolne v dvorani S. K. S. Z., Frančišk. ulice, shod. Poroča deželni odbornik prof. dr. E. Jarc. Spored: Zadnje občinske volitve in taktika narodno-napredne stranke. K obilni udeležbi vabijo sklicatelji.

— **lj Javna predavanja S. K. S. Z.** Gospod kanonik Sušnik nam je v torek pokazal — rekli bi — trnjevo pot, ki jo je šlo zrakoplovstvo od svojih prvih početkov v 17. stoletju pa do današnjih že precej lepih uspehov. Na podlagi lepih skopitčnih slik nam je razložil, kako so šli zrakoplovni poizkusi in uspehi roko v roki z napredovanjem fizikalnih ved: čim bolj so te napredovale, tem bolj so se usovršavali zrakoplovi. Marsikaj pa so seveda zrakoplovce naučile tudi izkušnje. Zanimivo je, da je prvi model in prvi praktični poizkus za zrakoplovstvo izšel od dveh jezuitov: Frančiška Lana (1670) in Lourenço de Gusmao (1709). Sledilo je nato več drugih poizkusov, n. pr. Charliere-ov oblon na plin in Giffardov zrakoplov na paro. Pravi, resnični uspehi pa se prično šele z iznajdbo električnih motorjev, katero sta prva uporabila za zrakoplovstvo Francoza Renard in Krebs leta 1884/85. Odslej se je med kulturnimi narodi: Francozi, Angleži, Nemci, Italijani in pa Američani pričela prava tekma v zrakoplovstvu, a palmo zmage so dosegli zadnji čas Nemci s Zeppelinom. — Upamo, da bo gospod predavatelj svoje prezanimivo predavanje podal v podrobnostih še posebej v našem listu in se bodo mogli z njim okoristiti tudi tisti, ki jim ni bilo mogoče udeležiti se njegovega predavanja. Saj je zrakoplovstvo danes po vsem kulturnem svetu postalo eno izmed važnih dnevnih vprašanj. Gospodu predavatelju gre vsa hvala, da je tudi med nami Slovenci začel širiti zanimanje za to stro-

— **Javna predavanja S. K. S. Z. se zaključijo jutri, v petek, ob pol 8. uri zvečer, s predavanjem deželnega odbornika dr. E. Lampeta, ki predava o svojem potovanju v London.** Za to predavanje so došle zopet nove barvane skopitčne slike.

— **lj Predavanje v »Krščanski ženski zvezi«.** Jutri, dne 30. t. m., ima »Krščanska ženska zveza« predavanje. Predava članica zveze. Začetek ob pol štirih popoldne v navadnem lokalu.

— **lj Skupna skušnja mešanega zbora »Ljubljane«** bo jutri v petek, zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih.

— **lj S tremi posebnimi vlaki** so se danes ponoči peljali vojaki iz Dalmacije skozi Ljubljano na stalen dopust. Bili so zelo židane volje.

— **lj Stavka uslužbencev električne cestne železnice v Ljubljani.** Danes ob 12. uri opoldne je izbruhnila stavka uslužbencev električne cestne železnice v Ljubljani. Ob 12. uri so uslužbenci pripehili v centralo vseh dvanajst vozov in jih zapustili. Ob četrta na 1. uro so potem v vrstah korakali v mesto. Vzrok je baje ta, ker vodstvo obrata še ni določno odgovorilo na spomenico uslužbencev. — Stavko vodi narodna delavska organizacija, na čelu dr. Oražen in Škerlj.

— **lj Častniška imenovanja.** Major je postal stotnik 27. pešpolka Schlebinger. — Topničarski nadporočnik Rausch je postal stotnik. — Nadporočnik je postal pionirski poročnik Rosner. — Nadporočnik 17. pešpolka Oskar Galle je postal stotnik.

— **lj Nov poštni urad.** Dne 1. maja 1909 otvori se na Miklošičevi cesti v Ljubljani nov poštni urad z uradnim imenom »Ljubljana 6«, ki se bo pečal le s sprejemanjem poštinih pošiljatev ter zajedno služboval kot nabiralnica poštno-hranišničnega urada. Zvezo bo imel s poštним omrežjem po v Ljubljani obstoječih lokalnih poštinih voznjahl.

— **lj Na železniški progi ponesrečena ženska.** Včeraj okoli 3. popoldne so našli pri prelazu za gozdnim vrtom na Tržaški cesti ob železniški progi ležati mlado žensko, katera je imela odbito skoraj vso desno čeljust, desno roko pa je imela dvakrat zlomljeno. Ker je bila nezavestna, se njena identiteta ni mogla takoj dognati in je le slučaj prinesel, da jo je neka mimoidoča oseba spoznala za bivšo vzgojiteljico Alojzijo Zakrajškovo, roj. 1884. v Malih Lipljenih, pristojno v Postojno. Ponesrečenka, ki jo je pahnul poštni ali osebni vlak, so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, kjer bo težko okrevala. Stanuje v Rožni dolini št. 129 in je mati dveh nepreskrbljenih otrok v starosti od 1 do 3 let.

— **lj Komorni večer** dne 28. aprila se je prav dobro obnesel. Obširneje poročilo objavimo jutri.

Po svetu.

— **Čuden slučaj.** Minoli teden je umrl na Dunaju priljubljeni artist Fran Fisch, ki je bil angažiran v nekem tamkajšnjem orfeju. Njegovi tovariši in tovarišice so ga z drugim občinstvom v polnem številu spremili na zadnji poti. Ko je ob grobu duhovnik že izvršil svoje molitve in se je občinstvo imelo raziti, se je spomnil eden pokojnikov prijateljev, da ni bilo nobene govora v slovo Fischu. V naglici so se nato dogovarjali, kdo naj drži govor in končno za to določili komika Gerdo. Izbira je bila jako nesrečna; mož ni bil prav nič pripravljen in menda pač še nikdar ni razmišljal o takih resnih govorih. Začel je z besedami: »Žal mi je, da sem živ.« Potem se je popolnoma zapletel in govoril o svojem življenju, o svojih najintimnejših doživljajih, ki so bili vse preje nego primerni za nagrobni govor. Občinstvo je bilo kakor na trnju, a govornik sam je bil popolnoma zmeden in je nazadnje končal svoj nesrečni govor z besedami: »Ti, moj dragi prijatelj, si se preselil na drugi svet, a jaz moram, žal, ostati tukaj.« Občinstvo se ni moglo več obvladati in se je tem besedam glasno zasmajalo. Najbrže se tudi poteze in geste komika niso mogle prav prilagoditi resnemu trenutku. Razumljivo je, da je ta javna blamaža Gerdo silno pekla in mu je še zvečer, ko je imel nastopiti svojo vlogo na odru — in zlasti še tedaj — vse šumelo po ušesih. Malo predno je imel oditi na oder, pa mu dostavljavec prinese brzojavko sledeče vsebine: »Pričakujem te ob 12. uri ponoči v grobu. Tvoj pokojni prijatelj Fran Fisch.« Ta brzojavka je na itak že skrajno razdraženega in potrtega igralca napravila silen vtisk, bodisi da jo je smatral za zlobno namigavanje na njegov ponesrečeni nagrobni govor — kar je pač najbolj verjetno — ali pa je bil res praznoveren in mu je njegova božna razgreta domišljija slikala na steno duhove in prikazni, ki so mu grozili. Vendar se je toliko premagal, da je odigral svojo točko in ob 12. uri je sedel skupaj s svojimi prijatelji pri mizi. Tu se mu dostavi druga brzojavka: »Ako nemudoma ne prideš, pridem po te z vsemi mrličmi vred. Fisch.«

zlobna šala, in najbrže je to tudi spoznal, pa se je še bolj razdražil vsled doživele blamaže. Vsekako je dogodek na njegove živce uničujoče vplival. Vstal je in odhitel na ulico, begal okoli in končno z obupnim klicem skočil v Donavo, kjer je izginil v valovih. Kako je sedaj pač pri srcu onemu »duhovitemu« šaljivcu, ki ga je vlekli z brzojvkama?

Telefonska in brzojavna poročila.

— **DEMISIJA OGRSKEGA MINISTRSTVA.** Budimpešta, 29. aprila. Uradni list priobčuje danes demisijo ogrskega ministrstva. Cesar je demisijo sprejel in odločil, da sedanje ministrstvo do nove njegove odločitve ostane v službi. Pozornost vzbuja, da neodvisna stranka hoče nastopiti, ako pride na krmilo, z novo volivno reformo in dati radi bančnega vprašanja dve- do triletno premirje, da o tem odloči novoizvoljeni parlament. Justh in Batiany bodeta baje v novem ministrstvu.

NI HOTEL PRISEČI NA ZASTAVO.

Praga, 28. aprila. Ko sov Plznu zaprisegli vojaške novince, branil se je uradnik »Jihočeskeho Delnika« Alojzij Hetzl priseči brezkonfesionalen. Sestavili so ž njim zapisnik, potem pa ga izpustili.

SESTANEK ITALIJANSKE IN ANGLEŠKE KRALJEVE DVOJICE.

Rim, 29. aprila. Laški kralj in kraljica sta se danes odpeljala v Bazo, kjer se danes sestane z angleškim kraljem in kraljico.

VJETI SULTAN.

Solun, 29. aprila. Danes jutraj je pripeljal posebni vlak vjetega sultana Abdul Hamida v spremstvu enajstih dam, dveh princev in šest drugih oseb v Solun. Kolodvor je bil zaprt in vojaško zastražen. Na kolodvoru je sultana pričakovalo nekaj višjih uradnikov. Sultana so v spremstvu kavalrije odpeljali v vilo Aladin, kjer je strogo interniran in zastražen.

KRIVCE OBEŠAJO.

Carigrad, 29. aprila. Čuje se, da bo glavni evnuli in svetovalec odstavljenega sultana Abdul Nazir aga, ki je največ zakrivil krvoprelitje 13. aprila, z nekaterimi sokrivci jutri obešen. V preiskavi je še nad 10.000 pristašev starega režima.

POBegli PAŠA.

Carigrad, 29. aprila. Kamil paša je že v četrtek pobegnil v Egipt.

100 MISIJONARJEV SEŽGANIH.

Carigrad, 29. aprila. Grozote v Adani in okolici se nadaljujejo. V sosednjih mestih je sežganih 100 protestantskih misijonarjev skupno s cerkvami.

RUSKE ČETE V PERZIJU.

Teheran, 29. aprila. Ruske čete se bližajo Tacbrisu. Vsak tujec dobi na zahtevo orožje. Šah je vsled dogodkov v Carigradu obljubil pomiloščenja političnih kazencev, da bi pa dal ustavo, se še ni odločil.

Teheran, 29. aprila. 25 vrst od Džulje so Perzijanci pobili četo ruskih kozakov. Agitira se za sveto vojko.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavine v mm
23. 9. zveč.	733'6	10'1	sl. szah.	oblačno	
29. 7. jut.	40'3	8'0		megla	15'0
2. pop	35'0	17'2	p.m.jvzh.	pol obl.	

Srednja včerajšnja temp. 12'3°, norm. 11'7°.

1189 1—1

Podpisani naznanjajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njih iskrenoljubljeni, nepozabni soprog, ozi. svak, brat, stric in stari stric, gospod

Josip Andre

restavratore na Južni železnici v St. Petru

danes ob 6. uri zvečer po kratkem trpljenju v 56. letu starosti blaženo zaspal v Gospodu.

Truplo pokojnikovo se bo v Sent Petru blagoslovilo in nato prepeljalo v Ljubljano, kjer bo v petek, dne 30. aprila t. l. ob pol 4. uri popoldne pogreb z južnega kolodvora na pokopališče pri Sv. Križu.

Sv. Peter - Ljubljana, dne 28. aprila 1909.

Julija Andre roj. Schiffer, soproga. — Leopold Andre, restavratore v Nabrežini. Rudolf Andre, bančni uradnik, brata. — Antonijeta Bregant, adektivna hči. — Fani in Ana Andre, v kinji. — Fran Bregant, asistent ucl. plačilnega urada, zet. — Vsi vnuki in vnukinje.

Ustanovljena
leta 1854.

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon
št. 210.**G. AUER-jevih dedičev**

Ljubljana, Wolfove ulice šte. 12, Ljubljana

Priporoča s pravemu občinstvu in spošto-
vanim gostilničarjem svoje izborni**marčno pivo** v sodcih in
steklenicah

Zavod za pohištvo in dekoracije

Fran Doberlet,

Ljubljana, Frančiškanske ulice šte. 10.

USTANOVLJENO LETA 1857.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejšega do naj-
umetnejšega. Skladišče tapet, oboknic okenskih karnis
zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga
i. t. d. Enostavne in razkošne ženitne opreme v naj-
solidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

TELEFON ŠT. 97.

Anton Grum, Cerkevna pesmarica za Ma-
rijine družbe. I. del. Založila »Kato-
liška Bukvarna« v Ljubljani. —
Cena 2 K. — Pred seboj imamo veliko,
iz 75 pesmi obstoječo zbirko, ki nudi
najlepše cerkvene skladbe naših do-
mačih skladateljev:A. Nedved, St. Premrl, A. Foer-
ster, P. Hug, Sattner, M. Budna, Gr.
Rihar, Iv. Pogačnik, P. Ang. Hribar
i. t. d.Ker nudi to delo veliko izbero lah-
kih, močnem naših zborov primernih,
pa vendar lepih in cerkveno dostojnih
skladb, bodo segli z veseljem po njem
naši pevovodje. Cena dve kroni za iz-
vod je za obširno zbirko razmeroma
jako nizka.Spominjajte se z darovi „Roko-
delskega Doma“ v Ljubljani!**Gostilna v Ljubljani**z dvema sobama, vrhom, stano-
vanjem se odda v najem. Več
se poižve v upravnistvu „Slo-
venca“ 1180 3-1

Išče se

cerkvenik =v Ribnici na Pohorju, samski tenoristi-pevci
in rokodelci imajo prednost. Poižvedbe pri
L. Sterle, organistu ravnotam. 1162 5-1**Dva krojaška pomočnika**1188 za veliko delo in 3-1
za malo delo sprejme takoj
enega ANTON ČEBULJ, krojaški
mojster, JESENICE na Gorenjskem.V Borovnici, sredi vasi, se da v najem
ali pa proda pod jako ugodnimi pogoji**hiša** kjer je bila trgovina
mnogo let ter pri-
pravna za različne
obrti. — Več pove
županstvo. 1167 4-1**Prostorno skladišče**v prtiličju in prvem nadstropju, jako pri-
pravno tudi za delavnice se odda pod
ugodnimi pogoji s 1. majnikom na Rinski
cesti št. 16. — Pojasnila daje reflektantom
Ljubljanska kreditna banka, Stritarjeve
ulice. 1171 3-1

Štev. 1098.

o. š. sv.

Razglas.

1187 2-1

V šolskem okraju novomeškem oddati je novih zgradb dvorazrednih
šolskih poslopij v Birčnovas, občina Šmihel-Stopiče s potrebščino 36.500 K,
ter v Dolnjem Karteljevem občina Mirnapeč, s potrebščino 36.000 K.Načrti, proračuni in stavbeni pogoji so pri podpisnem okrajnem šolskem svetu
na vpogled v uradnih urah.

Pismene, s kolekom 1 K opremljene ponudbe je vložiti

do 12. maja 10. ure dopoldne.

Ustmena dražbena obravnava za posamezna in za skupna dela se določi na

sredo 12. maja

pri okrajnem šolskem svetu, in sicer

ob 10. uri dopoldne za Birčnovas**ob 11. dopoldne za Dolnje Karteljevo.**Okrajni šolski svet si pridržuje pravico, pritrditi ponudbam brez ozira na njih
visočino.**C. k. okrajni šolski svet**

Rudolfovo, dne 22. aprila 1909.

Ura z verižico za samo kron 2.—.V sled nakupa velike zaloge ur, razpošilja
šlezijska tovarna: 1. prekrasno pozlačeno,
36 ur idočo precizijsko - anker - uro z lepo
verižico za samo K 2.—, ter 3 letnim pis-
menim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5.50,
1170 5 kosov K 9.—. Pošilja proti povzetju 1-1
prus.-šlezijska izvozna trdka**A. GELB, Krakov 340.**

Za neugajajoče denar nazaj.

Steckenpferd-
lilijno-mlečno-milo.

345 41-0

Najmilejše milo za kožo
kakor proti pegam!
Dobiva se povsod!**Naznanilo prodaje.**Upniški odbor konkurzne mase FRANA PLETESKY, trgovca v Ljub-
ljani, Pogačarjev trg šte. 1 sklenil je v svoji seji dne 20. aprila t. l. vse v konkurzno
maso Frana Pletesky spadajoče trgovsko blago in opravo, nahajajočo se v prostorih
trgovine v Pogačarjev trg šte. 1 prodati**ofertnim potom**

najboljšemu ponudniku.

1174 6-1

V konkurzno maso spadajoče premičnine so sodno cenjene, in sicer:

1. oprava trgovine na 377 K 90 v

2. manufakturno blago 7751 » 97 »

dočim znaša sodno ugotovljena fakturna vrednost istih, in sicer:

ad 1. oprava trgovine 1070 » — » in

ad 2. manufakturno blago 12202 » 84 v.

Ponudniki, ki reflektujejo na te predmete, stavijo naj svoje ponudbe pismeno v

zaprtim kuvertu z zaznambo »ofert Pletesky«, najkasneje

do 10. maja 1909na upravitelja konkurzne mase dr. Karl Trillerja, odvetnika v Ljubljani ter objednem
vpošljejo kot varščine za premičnine ad 1. 37 K 79 v in ad 2. 775 K 19 v, kjer dobijo
tudi vsa nadaljna pojasnila ter dovoljenje za pregled predmetov. Upraviteljstvo konkurzne
mase pridržuje si pravico sprejeti ali pa odkloniti najvišji ponudek tekom osmih dni po
odborovi seji, sklicani v svrhu odobritve ponudb.Cenilni zapisnik se lahko vpogleda pri deželnem sodišču v pisarni g. konkurznega
komisarja ali pa pri konkurznem upravitelju dr. Karl Trillerju, odvetniku v Ljubljani.**Upravitelj konkurzne mase dr. Karl Triller**

odvetnik v Ljubljani, Dalmatinove ulice šte. 7.

Ravno dospelo 3000 kom. dežnih plaščev za hribolazce od K 8.— in višje do najfinejše kakovosti.

Ogromna zaloga športnih in modnih oblek, površnikov, posameznih blač in modnih telovnikov
za gospode. — Velika izbira prašnih plaščev za dame. — Cene zmerno nizke!**O. BERNATOVIČ**

Ljubljana, Mestni trg 5.

Podružnice
Spiljet, Celovec- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 2.000.000. -**Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2**

priporoča premese na

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih

1/2 %

priporoča premese na

3 0/0 zam. kred. srečko 11. a K 5.50, zračanje 5. maja glav. dob. K 60.000 | 4 0/0 og. hipot. srečko a K 4.— zračanje 15. maja glav. dob. K 70.000
3 0/0 " " " 1. a K 4.50, " 15. maja " " " 90.000 | og. premijske srečko celo . a K 7.— 15. maja " " " K 200.000**Podružnice**
Spiljet, Celovec- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -